

RESCLAVOS NEL CALENDARIU: EL CATASOL

XUAN PORTA ALLENDE
COLLABORADOR SABENCIA

Los artrópodos constituir el filu más grande de tol reinu animal. Los inseutos destaquen como los artrópodos de mayor éxitu biolóxicu. Sobremanera, los coleópteros. Abonden en toes partes, fasta nes agües dulces y salobres. Atópense davezu nos desiertos y nes montes.

Pal home, el so parasitismu sobre delles plantes y animales tien arreyáu un xeitu badagüeyeru. Pero nun siempre ye asina. El **catasol de siete puntos** o **perrín de dios** (*Coccinella septempunctata*) ye l'exemplu positivu y beneficiosu dende'l puntu vista humanu. El perrín de dios ye un conocíu escarabayín prietu, de llombu encarnáu con siete pintes prietes. Otres especies de **catasoles** tienen otu númberu de pintes diferentes, como l'*Adalia bipunctata*, con dos pintes prietes. Ye un gran depredador de pulgones -poro ye beneficiosu tanto na so fase de canesba como na d'adultu.

Na tradición oral atopamos que ye, amás, ún de los invertebraos que más nomes recibe n'asturianu.

Dellos nomes tán rvenceyaos colo sagrao y col sol, mesmo que la cultura exipcia facía con otres especies d'escarabayos: **anxelín del cielu**, **coquín de dios**, **vaquina de dios**, **perrín de dios**, **paxarina de dios**, **pitín de dios**, **tarralina de dios**, **reixín de dios**...

Otros nomes afítense como variantes de maestuosidá, tal que **rei**, **reil.lín**, o **reisol**.

Otres denominaciones tamién son sagraes, como la **nina de San Antón**, y como nomes propios d'esti coccinélidu citaremos, pa finar, **miasol**, **ana** y **anina**.

Tamién tán recoyíos los nomes de **zapatera**, **nanina** y **cuntadeos**. Esti caberu nome fai referencia a esi xuegu tradicional infantil onde esti escarabayu ye'l protagonista: cuando'l catasol dexalu caleyar pelos sos deos. El nenu diz entós eso de «perrín de dios, perrín de dios, cuéntame los deos y veti con Dios». El bichín ximiélgase seliquino dende'l deu furabollos y echa a esnalar hasta'l muñín.

Otra de les creyencies que xustificuen tantu nome de referencia a lo sagrao ye la de qu'anden peles ortigues como si tal.

Ye una especie perestendida nos distintos países d'Europa. El catasol ye una de les munches formes y especies al traviés de les qu'entrar nel perguapu mundu de los inseutos, qu'entamen a vese cola llegada del tiempu caliente.